

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 24 (Alm. del) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 9. januar 2008.

31. januar 2008

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 07-014632
Dok nr. 441907
Side 1/1

Spørgsmål nr. 24 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 9. januar 2008 til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del).

Spørgsmål 24

Vil ministeren redegøre for gældende muligheder og restriktioner, når forskere ønsker at udtale sig offentligt om forskningsresultater, herunder interne instrukser, regler samt principielle overvejelser, der sætter rammer for forskere ved sektorforskningsinstitutter?

Svar

Det er ikke muligt at udarbejde en udtømmende liste over muligheder og restriktioner for forskere, der ønsker at udtale sig offentligt om forskningsresultater. Baggrunden herfor er blandt andet, at der i de enkelte sager må foretages en konkret afvejning af hensynet til ytringsfriheden over for modsatrettede hensyn, f.eks. beskyttelsen af enkeltpersoners personlige forhold.

De generelle rammer for forskeres deltagelse i den offentlige debat behandles i det nedenstående.

Forskere ved universiteter og offentlige forskningsinstitutioner er som alle andre borgere omfattet af grundlovens bestemmelser om ytringsfrihed. Af grundlovens § 77 fremgår, at *"Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene..."*. Beskyttelsen omfatter alene udtalelser på egne vegne, dvs. som privatperson.

Forskere er som andre offentligt ansatte undergivet visse begrænsninger i ytringsfriheden, f.eks. har de tavshedspligt om fortrolige oplysninger. Bestemmelser herom findes blandt andet i straffeloven og forvaltningsloven.

Af forvaltningslovens § 27 fremgår blandt andet, at der inden for den offentlige forvaltning kun kan pålægges tavshedspligt med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser. Eksempler herpå kan være statens sikkerhed, efterforskning af lovovertrædelser og enkeltpersoners interesse i at beskytte oplysninger om deres personlige forhold. Offentlige arbejdsgivere har ikke mulighed for at fastsætte en mere omfattende tavshedspligt end den, der fremgår af forvaltningslovens § 27. Dette gælder også universiteter og offentlige forskningsinstitutioner.

Samarbejdsudvalgene på de enkelte institutioner kan af hensyn til det psykiske arbejdsmiljø aftale rammer for, hvordan man debatterer med kolleger fra samme institution, f.eks. at man ikke anvender en unødigt stødende tone.

For universiteterne gælder det særlige, at de skal tilskynde medarbejderne til at deltage i den offentlige debat, jf. universitetslovens § 2, stk. 3. Universiteterne

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-030688
Dok nr. 451373
Side 1/1

har derfor - i modsætning til andre offentlige arbejdsgivere - en pligt til at opfordre medarbejderne til at ytre sig offentligt.

For så vidt angår selve offentliggørelsen af forskningsresultater, er der i visse tilfælde en pligt hertil. Det er som udgangspunkt tilfældet, hvis forskningen helt eller delvist er finansieret af offentlige midler. Hvis en forskningsopgave derimod fuldt ud er finansieret af en virksomhed på kommercielle vilkår – det vil sige, at der slet ikke er offentlige midler involveret – kan det aftales, at forskningsresultaterne ikke skal offentliggøres. Hvis det er tilfældet, har den ansatte ikke ret til at offentliggøre forskningsresultaterne.

I nogle situationer kan offentliggørelse udsættes i en periode, nemlig hvis institutionen vil søge at opnå patentrettigheder i forbindelse med forskningsresultaterne.

Yderligere information om yringsfrihed findes blandt andet i betænkning nr. 1472 fra marts 2006 ”Yringsfrihed og meddeleret for offentligt ansatte” fra Udvalget om offentligt ansattes yringsfrihed og meddeleret og Justitsministeriets ”Vejledning om offentligt ansattes yringsfrihed” fra september 2006.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 2/2